

13.12.2011

Sosj/3

§ 402

Sosiaalitoimen talousarvion toteutumisennuste tilanteessa 30.11.2011 sekä ylitysoikeuden hakeminen vuoden 2011 menoihin

HEL 2011-009204 T 02 02 01

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti merkitä tiedoksi vuoden 2011 talousarvion toteutumisennusteen tilanteesta 30.11.2011, jossa menojen ennustetaan ylittyvän 25,2 milj. euroa ja tulojen 21,2 milj. euroa.

Sosiaalilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että vuoden 2011 talousarvioon lisätään

Talousarviokohdalle 3 11 01 Sosiaalivirasto

menot yhteensä 17 300 000 euroa

Ylityksen perusteluina:

- lasten päivähoidon kasvanut asiakasmäärä
- aikuisten palvelujen teknisluonteiset menoerät, joille saadaan täysimittainen tulorahoitus
- kehittämishankkeet, joille saadaan täysimääräinen ulkopuolinen rahoitus

Talousarviokohdalle 3 11 02 Toimeentulotuki

menot yhteensä 8 030 000 euroa

Ylityksen perusteluna:

- toimeentulotuen asiakasmäärä on kääntynyt vuoden 2011 lopussa kasvuun, lisäksi asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä on kasvanut.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Armi Vaden, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi
Mauno Rönkkö, johtava asiantuntija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 [Sosiaalitoimen ennusteen eurotaulukot 4 2011 .pdf](#)

2 [Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4 2011.pdf](#)

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Sosiaalilautakunta päättäneen merkitä tiedoksi vuoden 2011 talousarvion toteutumisennusteen tilanteesta 30.11.2010, jossa menojen ennustetaan ylittyvän 25,2 milj. euroa ja tulojen 21,2 milj. euroa.

Sosiaalilautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, että vuoden 2011 talousarvioon lisätään

Talousarviokohdalle 3 11 01 Sosiaalivirasto

menot yhteensä 17 300 000 euroa

Ylityksen perusteluina:

- lasten päivähoidon kasvanut asiakasmäärä
- aikuisten palvelujen teknisluonteiset menoerät, joille saadaan täysimittainen tulorahoitus
- kehittämishankkeet, joille saadaan täysimääräinen ulkopuolinen rahoitus

Talousarviokohdalle 3 11 02 Toimeentulotuki

menot yhteensä 8 030 000 euroa

Ylityksen perusteluna:

- toimeentulotuen asiakasmäärä on kääntynyt vuoden 2011 lopussa kasvuun, lisäksi asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä on kasvanut.

Esittelijä

Sosiaalitoimen johtosäännön mukaan sosiaalilautakunta valvoo, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa ja seuraa virastolle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Vuoden 2011 talousarvion noudattamishojeiden mukaan lauta- ja johtokunnilta sekä virastoilta edellytetään taloudellisen kehityksen seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi. Hallintokuntien on tarkasteltava toimintoja kriittisesti esim. toteuttamalla

palveluverkkoselvityksiä. Taloutta tasapainotetaan toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja toimintamenetelmiä. Talousarvion mukaisissa puitteissa pysyminen edellyttää virastoilta ja liikelaitoksilta mm. rakenteiden muuttamista, tuottavuuden lisäämistä, tuloksellisen johtamisen ja kannustavan henkilöstöpolitiikan kehittämistä sekä tehtäväjakojen uudistamista. Määrärahojen riittävyys tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä mahdollisuuksia ylityksiin ei ole. Toiminta on suunniteltava ja investoinnit ajoitettava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää.

Sosiaalitoimen kunkin talousarviokohdan menojen yhteissumma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Talouden seuranta sosiaalivirastossa

Sosiaalilautakunta on hyväksynyt 8.2.2011 kokouksessaan sosiaaliviraston, toimeentulotuen ja työllisyyden hoitamisen talousarviokohtien vuoden 2011 käyttösuunnitelmat sekä vastuualueiden tulosbudjettien loppusummat sosiaalitoimen vuoden 2011 talouden seurannan pohjaksi.

Sosiaaliviraston talouden operatiivisen seurannan keskeiset elementit ovat kuukausittain tuotettavat toteutumatiiedot sekä niiden ja muiden asiaan vaikuttavien tietojen pohjalta laadittavat toteutumisennusteet. Toteutumisennusteita laaditaan yleensä seitsemältä kuukaudelta. Koko kaupunkia koskevien ohjeiden mukaisesti ennusteet maaliskuun, heinäkuun, syyskuun ja marraskuun lopun tilanteista ovat ns. virallisia ennusteita. Niiden tiedot toimitetaan keskushallintoon sen antaman aikataulun mukaisesti. Poikkeuksellisesti kaupungin taloudellisen tilanteen ja vuoden 2012 talousarvion laadintatilanteen vuoksi vuonna 2011 toinen virallinen ennuste laadittiin jo kesäkuun lopun tilanteesta. Vuoden 2011 muut viralliset ennusteet on laadittu normaalisti syyskuun ja marraskuun tilanteesta. Helmi-, touko- ja lokakuun ennusteet palvelevat viraston sisäistä seurantaa. Viralliset ennusteet laaditaan talousarviokohdittain määrärahoista, sitovista ja ei sitovista toiminnallisista tavoitteista.

Sosiaalijohtajan yleiskuvaus

Marraskuun 2011 tilanteesta laaditun toteumaennusteen mukaan koko sosiaalitoimen taloustilanne on edelleen hyvä, vaikka tilanne on toimeentulotuen loppuvuoden kehityksen takia jonkin verran heikentynyt ja toimintakate on laskenut 4 milj. euroa suunniteltua heikommaksi. Sosiaaliviraston talousarviokohdan toimintakate on kuitenkin 7,8 milj. euroa suunniteltua parempi tulojen ennakoitua suuremman kertymän takia. Sosiaaliviraston menot ylittyvät 17,2 milj. euroa, josta 7,6 milj. euroa muodostuu vastaavat tulot kerryttävistä

läpikulkumenoista. Ainoastaan päiväkotihoidon ennakoitua suuremmasta asiakasmäärästä aiheutuvaa 13,2 milj. euron ylitystä ei muuta toimintaa säätelemällä kyetä kattamaan täysimääräisesti.

Sosiaalitoimen taloustilanne

Koko sosiaalitoimen talousarvion 2011 menoihin varattu määräraha on 1 205,1 milj. euroa ja tuloihin varattu määräraha 191,9 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto on kesäkuussa 2011 hyväksynyt 0,4 milj. euron määrärahamuutoksen sosiaaliviraston talousarviokohdan menomäärärahaan terveystakeskuksen, sosiaaliviraston ja HUS:n työnjaollisten muutosten vuoksi. Lisäksi kaupunginhallitus on kesäkuussa 2011 myöntänyt 8 milj. euron lisämäärärahan kunta-alan uuden palkkaratkaisun mukaisesti palkankorotuksiin sosiaaliviraston talousarviokohdan menomäärärahaan. Sosiaalitoimen käytettävissä oleva menomääräraha on yhteensä 1 213,5 milj. euroa.

Sosiaalitoimen menojen loppusumma on marraskuun ennusteen mukaan 1 238,7 milj. euroa ja tulojen 213,1 milj. euroa eli toimintakate on 4 milj. euroa talousarviossa esitettyä huonompi. Menoylitys on 25,2 milj. euroa.

Sosiaalitoimen marraskuun 2011 toteutumisennusteen (4/2011) taloustilannetta on esitelty talousarviokohdittain ja tiliryhmittäin sekä vastuualueittain esityslistan tämän asian liitteessä nro 1 olevissa taulukoissa.

Sosiaalitoimessa on kolme talousarviokohtaa: sosiaalivirasto, toimeentulotuki ja työllisyyden hoitaminen.

Sosiaaliviraston talousarviokohdalle, 3 11 01, on varattu määrärahaa menoihin 1 067,3 milj. euroa. Lisäksi ko. talousarviokohdalle on aikaisemmin mainitun määräraha- ja lisämäärärahamuutoksin saatu 8,4 milj. euron lisämääräraha. Tulojen loppusumma on 118,9 milj. euroa. Viraston talousarviokohdan menojen loppusumma on marraskuun 2011 ennusteen mukaan 1 092,8 milj. euroa ja tulojen 143,9 milj. euroa. Menot ylittyvät 17,2 milj. euroa ja tulot noin 25,0 milj. euroa. Tiliryhmittäin tarkasteltuna suurimmat ylitykset syntyvät palkkojen ja henkilösivukulujen ylittymisestä, 6,8 milj. euroa, avustusten ylittymisestä, 5,4 milj. euroa, vuokrien ylittymisestä, 3,4 milj. euroa sekä aineiden ja tarvikkeiden ylittymisestä, 1,6 milj. euroa. Vastaavasti kokonaisuutena palvelujen ostoissa talousarvio alittuu 0,3 milj. eurolla.

Toimeentulotuen talousarviokohdan, 3 11 02, menomääräraha on 132,0 milj. euroa ja tulomääräraha 72,9 milj. euroa. Ennusteen mukaan menojen loppusumma on 140,0 milj. euroa ja tulojen 69,1 milj. euroa, eli menot ylittyvät 8,0 milj. euroa ja tulot alittuvat 3,7 milj. euroa. Työllisyyden hoitamisen, talousarviokohdan 3 11 05, menomääräraha

on 5,9 milj. euroa ja tulomääräraha 0,2 milj. euroa. Ennusteen mukaan työllisyyden hoitamisen talousarviokohdan menot ja tulot ovat talousarvion mukaiset.

Lasten päivähoidon menot ylittyvät 13,2 milj. euroa päiväkotien ennakoitua suuremman asiakasmäärän takia. Lisäksi omien päiväkotien lasten määrä on kasvanut yli sadalla lapsella, kun aiemmin ostopalveluna hankittua päivähoitopalvelua siirtyi lokakuussa Helsingin kaupungin omaksi toiminnaksi. Kerhotoiminta ei ole vielä laajentunut halutusti. Kerhoissa olevien lasten määrän ennustetaan jäävän yli 660 alle käyttösuunnitelman. Vuoden lopussa omissa päiväkodeissa ennustetaan olevan noin 1 630 lasta käyttösuunnitelmassa suunniteltua enemmän. Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen asiakasmäärien ennustetaan kokonaisuutena ylittyvän käyttösuunnitelman tasosta 200 lapsella. Päivähoidon tulojen arvioidaan ylittyvän noin 6,0 milj. euroa.

Lapsiperheiden palvelujen menot alittuvat 0,5 milj. euroa talousarviosta. Laitoshuollon hoitovuorokaudet jäävät yli 12 000 vrk käyttösuunnitelmassa suunnitellusta. Perhehoidon hoitovuorokausien määrän ennustetaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti. Kodinhoitoapua saavien kotitalouksien ennustetaan jäävän 110 alle käyttösuunnitelman. Sosiaalityön asiakkaiden määrän arvioidaan alittuvan yli 700 käyttösuunnitelmaan verrattuna ja perheneuvolan asiakkaiden määrän arvioidaan olevan suunnitelman mukainen. Lapsiperheiden palvelujen tulojen arvioidaan ylittyvän noin 4,0 milj. euroa. Ylitys aiheutuu pääosin valtion maksamista elatusturvasaatavien palautuksista ja sekä valtion korvauksista pakolaisista ja paluumuuttajista.

Aikuisten palvelujen menot ylittyvät 10,1 milj. euroa, josta toimeentulotuen osuus on 8,0 milj. euroa. Perustoimeentulotuen piirissä olevien talouksien määrän ennustetaan alittuvan 760 käyttösuunnitelmasta, mutta asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä on kasvanut aiempaa suuremmaksi eikä kuukausikohtainen asiakasmäärä ole kehittynyt aiemmin ennakkoidusti, vaan on kääntynyt jälleen kasvuun. Muu ylitys, 2,1 milj. euroa, aiheutuu teknisluonteisista menoeristä, joille saadaan täysimittainen tuloahoitus. VPL:n kuljetustuen matkojen arvioidaan olevan lähes 50 800 käyttösuunnitelmassa suunniteltua suurempi. Päihdehuollon suoritemäärien ennustetaan toteutuvan alle käyttösuunnitelman, lukuun ottamatta korvaushoidon asiakasmäärä, jonka ennustetaan kasvavan suunniteltua suuremmaksi. ShL-kuljetuspalvelun saajia ennustetaan olevan lähes 1 000 enemmän kuin käyttösuunnitelmassa. Aikuisten palvelujen tulot ylittyvät kokonaisuudessaan 4,6 milj. euroa. Tulojen ylittyminen aiheutuu pääosin vammaispalvelujen maksutuotoista ja vastaanotto-keskuksien toiminnan korvauksista.

Vanhusten palvelujen menot ovat talousarvion mukaiset. Ympäri vuorokautisen hoidon hoitovuorokausien määrä on kokonaisuutena lähes vuoden 2011 käyttösuunnitelman mukaisella tasolla; paikkojen muunnon takia palveluasuminen toteutuu hieman suunniteltua suurempana ja laitoshuolto vastaavasti suunniteltua pienempänä. Omaishoidon tuen saajien määrän arvioidaan olevan käyttösuunnitelmassa suunniteltua pienempi. Vanhuspalvelujen tulot ovat käyttösuunnitelman mukaiset.

Hallinto- ja kehittämiskeskuksen menoennuste ylittyy 2,5 milj. ja tuloennuste 6,4 milj. euroa käyttösuunnitelmaan verrattuna. Ylitykset tuloissa ja menoissa aiheutuvat ulkopuolisella rahoituksella hoidettavien kehittämishankkeiden täsmentymisestä.

Toiminnalliset tavoitteet

Sosiaalitoimen yhdestätoista sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta yhdeksän toteutuu suunnitellusti. Kahden sitovan toiminnallisen tavoitteen toteutuminen on epävarmaa:

- Sitovaa tavoitetta koskien käytössä olevien sähköisten hakemusten 65 %:n osuutta kyseisten palvelujen kaikista hakemuksista ei saavutettane. Sähköisten hakemusten osuus on ollut vuoden 2011 tammi-, lokakuussa 63,5 %. Tavoitteeseen pääseminen edellyttäisi, että loppuvuoden 2011 ajan sähköisten hakemusten osuus kaikista uusista hakemuksista olisi vähintään 78 %.
- Tuottavuutta koskeva tavoite ei välttämättä toteudu suunnitellun mukaisesti kaikkien palvelujen osalta. Tavoitteeksi on asetettu, että matriisilaskentamallin avulla laskettu tuottavuus nousee niiden palvelujen ja toimintojen osalta, joissa malli on käytössä. Lapsiperheiden palvelujen vastuualueella lastensuojelun laitoshoidon tuottavuuden arvioidaan pysyvän edellisvuoden eli vuoden 2010 tasolla, samoin kuin vanhusten palvelujen vastuualueella palveluasumisen ja laitospalvelujen tuottavuuksien. Muiden palvelujen osalta, eli päiväkotihoidon ja aikuisten palvelujen vastuualueella kehitysvammaisten päivätoiminnan tuottavuuksien arvioidaan nousevan edellisvuoteen verrattuna.

Lisäksi tavoitteena on ollut, että sosiaaliviraston sähköenergiankulutusta vähennetään yhteensä 2 % vuonna 2011 vuoden 2010 sähköenergiankulutuksesta, sähkölaskujen kokonaissummasta sähkönkulutuksena laskettuna. Lokakuun 2011 loppuun mennessä sähkökustannusten ja sähkönkulutuserävion perusteella laskettu sähköenergiankulutus on 1 978 MWh (noin 5,5 %) suurempi kuin vuoden 2010 vastaavavana ajankohtana, joten tavoite ei toteudu. Energiansäästöön vaikuttavia toimenpiteitä tullaan

13.12.2011

Sosj/3

painottamaan viraston henkilöstölle, mm. lisäämällä tiedotusta ja koulutusta energiansäästötoimenpiteistä.

Sosiaalitoimen sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011 on esitetty tarkemmin esityslistan tämän asian liitteessä nro 2.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Armi Vaden, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi
Mauno Rönkkö, johtava asiantuntija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Sosiaalitoimen ennusteen eurotaulukot 4 2011 .pdf](#)
- 2 [Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4 2011.pdf](#)

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus

Otteen liitteet